VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Muistio

5.2.2024

EU/17/2024
EU/17/2024-VNK-7

Ylimääräinen Eurooppa-neuvosto 1. helmikuuta 2024

Eurooppa-neuvostossa saavutettiin yksimielinen sopu monivuotisen rahoituskehyksen (MFF) välitarkistuksesta vuosille 2024-2027. MFF-välitarkistuksen keskeinen osa on 50 miljardin euron Ukrainan tukiväline.

Eurooppa-neuvosto keskusteli Ukrainan tilanteesta ja vahvisti EU:n vankkumattoman tuen Ukrainalle.

Eurooppa-neuvosto kävi keskustelua Lähi-Idän tilanteesta sekä maatalousalan haasteista.

Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä kokouksessa saavutettiin yksimielinen sopu EU:n monivuotisen rahoituskehyksen välitarkistuksesta (”MFF-välitarkistus”) vuosille 2024-2027. Joulukuun 2023 Eurooppa-neuvostossa 26 jäsenvaltiota sopivat monivuotisen rahoituskehyksen välitarkistuksen sisällöstä, jonka nyt hyväksyivät kaikki 27 jäsenvaltiota.

MFF-välitarkistuksen kokonaismäärä on 64,6 miljardia euroa, mikä on huomattavasti komission esittämää noin 100 miljardin euron määrää alhaisempi. Lisäksi välitarkistuksessa uudelleenkohdennetaan nykyistä EU-rahoitusta yhteensä 10,6 miljardia euroa.

Välitarkistuksen keskeisin osa on Ukrainan 50 miljardin euron tukiväline, josta 17 miljardia euroa on avustusmuotoista rahoitustukea ja 33 miljardia lainamuotoista rahoitustukea. Välineellä tuetaan mm. maan elpymistä, jälleenrakentamista ja unioniin integroitumisen edistämistä. Välineestä myönnettävä rahoitustuki on ehdollista ja neuvostolla on keskeinen rooli tukivälineen hallinnoinnissa. Lisäksi Eurooppa-neuvosto käy vuosittaisen keskustelun välineen täytäntöönpanosta komission vuosikertomuksen pohjalta ja voi antaa asiassa ohjausta. Eurooppa-neuvosto voi myös pyytää tarvittaessa kahden vuoden kuluttua komissiota esittämään ehdotuksen tukivälineen tarkistamisesta seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä. Elpymisvälineen korkokulut rahoitetaan ensisijaisesti hyödyntäen nykyisiä EU-varoja ml. käyttämättä jääviä, raukeavia sitoumuksia vuosittaisen budjettiprosessin yhteydessä ja vasta viime sijassa kuluvalle kehyskaudelle rajatun erityisvälineen kautta. Sopu välitarkistuksesta sisältää lisärahoituksen kohdentamista muuttoliikkeen sisäiseen hallintaan 2 miljardia euroa ja ulkoiseen hallintaan 7,6 miljardia euroa. Välitarkistuksessa kohdennetaan myös 1,5 miljardia euroa STEP-kehysvälineeseen komission esittämän 10 miljardin euron sijaan ja erityisvälineisiin yhteensä 3,5 miljardia euroa. Kun otetaan huomioon sovitut uudelleenkohdennukset sekä Ukrainan tukivälineen lainamuotoinen tuki, on jäsenmailta tarvittavan lisärahoituksen määrä 21 miljardia euroa.

Lisäksi Eurooppa-neuvosto muistutti joulukuussa 2020 antamistaan päätelmistä ehdollisuusjärjestelmän soveltamisesta.

Eurooppa-neuvosto keskusteli Ukrainan tilanteesta. EU jatkaa Ukrainan ja sen kansan tukemista niin kauan kuin se on tarpeen poliittisin, rahoituksellisin, humanitaarisin, sotilaallisin ja diplomaattisin keinoin. Eurooppa-neuvosto painotti Ukrainalle annettavan oikea-aikaisen, ennakoitavissa olevan ja kestävän sotilaallisen tuen merkitystä. Tukea annetaan muun muassa Euroopan rauhanrahaston, EU:n sotilaallisen avustusoperaation ja kahdenvälisen avun kautta. Neuvoston tulisi sopia viimeistään maaliskuun alkupuolella Euroopan rauhanrahaston kokonaisrahoituksen enimmäismäärän korottamisesta. Eurooppa-neuvosto kehotti nopeuttamaan ampumatarvikkeiden toimittamista Ukrainalle.
Keskustelua turvallisuudesta ja puolustuksesta jatketaan Eurooppa-neuvoston kokouksessa maaliskuussa.
Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille Venäjän pysäytetyistä varoista muodostuvien ylimääräisten tuottojen käyttämisestä Ukrainan jälleenrakentamiseen aikaansaadun sopimuksen.

Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Lähi-Idän tilanteesta.

Maatalouden osalta Eurooppa-neuvosto painotti yhteisen maatalouspolitiikan keskeistä roolia ja kehotti neuvostoa ja komission jatakamaan työtä sen parissa. Eurooppa-neuvosto jatkaa tilanteen seuraamista.

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi